

Het Drentse Landschap

GIETERVEEN / RODERWOLDE

Drentse molendag

Zaterdag 25 augustus van 10.00 tot 16.00 uur. De wieken draaien op volle toeren en er zijn activiteiten voor jong en oud. Zie de website van Het Drentse Landschap voor meer info. Toegang gratis. Lokaties: Molen De Eendracht, Broek 62 in Gieterveen en Olie- en Korenmolen Woldzigt, Hoofdstraat 58 in Roderwolde.

DWINGELOO

Daar pluk je de vruchten van

Zondag 26 augustus om 13.30 uur. Veel uit de natuur kan worden gebruikt voor huis-tuin-en-keukenmiddeltjes. Meer weten over de gulle gaven van de natuur? Ga dan mee. Brandnetels voor neteldoek, berken takken voor bezems, vliegenschwammen om vliegen te verjagen en thee van tormentil en duizendblad, maar ook bramen, vlierbessen en rozenbottels. Aanmelden is vereist en kan via de site van Het Drentse Landschap of op 0521-598332. Lokatie: Havezathe Oldengaerde, Westeinde 57.

RUINEN

Huifkartocht bij volle maan

Zondag 26 augustus: Volle maan huifkartocht van 21.30 tot 23.30 uur. Tijdens deze bijzondere

Zomer van 1976 was nog droger

▶ Reikhalzend kijken boeren uit naar meer regen

TIENDEVEEN - Het jaar 1975. Eind juli begon een hittegolf van 18 dagen met tropische temperaturen. Er volgde een mooie nazomer, maar op 13 oktober viel de eerste sneeuw. Het werd koud en vooral heel erg nat. Het jaar 1976 zou echter alle records breken.

Hero Moorlag

Hitte en droogte duurden van juni tot diep in augustus. Op de Veluwe woedden de grootste bos- en heidebranden ooit, vooral op 6 juli. In het hele land vreesden boswachters voor sterfte onder nieuwe aanplant. Er had zich namelijk daarvoor een andere ramp voltrokken. Vrijdag de dertiende van de elfde 1972. Die rampdatum vergeet je nooit meer. Windkracht 11! Een onvoorstelbare chaos in het Spaarbankbos. Duizenden den- en luciferhoutjes af. In de jaren daarna werden nieuwe bossen aangeplant, ook in het Spaarbankbos. In het kurkdrege jaar 1976 ging een groot deel van deze aanplant verloren. Weiden verschrooiden, imkers klaagden, want de temperatuur was langdurig zo hoog, dat nectarplanten hun productie van nectar stakten. Er was sprake van een natuurramp.

Wortels

Droog is het als de verdamping de hoeveelheid neerslag overtreft. Na weken droogte daalde de grondwaterstand in 1976 dramatisch. Eiken hebben sterke wortels die in staat zijn door leemlagen te groeien op zoek naar dieper grondwater. Beuk, berk en lijsterbes kunnen dat niet. Hun wortels liggen als een platte pannenkoek

Heide Martensplek ten oosten van de golfbaan, juli 2018.

Hero Moorlag ©

direct onder het maaiveld. In 1976 lieten berken en lijsterbessen hun blad eind juli vallen. Het leek herfst. Ze hadden toen al wel hun winterknoppen gevormd in een laatste overlevingspoging. Ze liepen in het voorjaar van 1977 gewoon weer uit. In de Boerenveense Plassen waren in 1976 geen plassen. De diepe sloot langs de Dooddijk had het gebied volledig ontwaterd. In juli 1976 trof ik een echtpaar zonnend op ligstoelen middenin de noordelijke plas van nu, maar toen gortdroog. Bizar! Toen de sloot naast de Dooddijk in 1986 werd gedempt, ontstonden de grote plassen. Waterschappen zaten in 1976 met de handen in het haar. IJsselmeerwater werd via Meppelerdiep en Hoogeveensevaart Drenthe binnen geloodst. Toch mislukten veel oogsten, want op de duur mocht niet meer worden beregend. Toen begin september de eerste regen viel, ston-

den kinderen op straat te dansen van blijdschap.

Martensplek 1976

Op het Dwingelderveld werd brandpiket ingesteld. Dag en nacht hielden boswachters de heide in de gaten. Het Fochteloërveen, de heide bij Diever en Martensplek bij Tiendeveen gingen in 1976 in de fik. Martensplek op donderdag 8 juli. Een berichtje daarover stond in het Nederlands Dagblad van vrijdag 9 juli. Vanzelfsprekend heeft deze brand ook in de Hoogeveense Courant en het Nieuwsblad van het Noorden gestaan. Het ging om het heideterrein ten oosten van de huidige golfbaan. Vier brandweerkorpsen hadden overigens de brand na enkele uren onder controle. In mijn Renault-4 reed ik erheen om naar verbrande nesten te zoeken en adders. Aan de noordkant van Martensplek waren toen nog akkers van de Utrechtse Le-

vensverzekering, later AMEV. De brand kon nooit overslaan naar het Lentsche Veen of het Hullenzand. Dat is nu anders. Op één akker na zijn alle cultuurgronden afgeplagd en veranderd in heidevelden. Stichting Het Drentse Landschap (Martensplek) en Natuurmonumenten zijn hier beheerders. Deze gronden zijn opgenomen in natuurgebied Het Mantingerveld. Nu, in 2018, wordt het natuurgebied goed in de gaten gehouden. Breekt er brand uit, dan lopen Lentsche Veen en Hullenzand ook gevaar. Vooral voor dassen, vossen en reeën een ramp. Adders komen er niet meer voor en het broedseizoen is achter de rug. Tot nog toe heeft de droogte hier niet geleid tot bos- en heidebranden. De plensbui op zaterdagavond 21 juli gaf weinig soelaas. In de week daarna steeg de temperatuur naar tropische waarden en evenaarde daarmee de droge zomer van 1976.